

Heid Cat zondag 16 vr en antw 44

1 Aanvechtingen 1 vertroosting

Gemeente,

Hoe moet je dat nou opvatten? Nedergedaald ter hel. Als we het belijden dan denk je onwillekeurig steeds 'en toen' 'en daarna' ertussen. Jezus is ontvangen en geboren, en toen geleden heeft, en toen gekruisigd is, en toen gestorven en toen begraven. En toen nedergedaald ter hel. Maar dat klopt niet, want dan zou Jezus het allerergste pas geleden hebben na Zijn sterven en nadat Hij riep: 'Het is volbracht'.

Ursinus legt het zelf dan ook anders uit. De woorden nedergedaald ter hel zegt hij volgen niet op het andere lijden van de Heere Jezus, maar laten er een andere kant van zien. Want geboren en ontvangen, gekruisigd gestorven en begraven dat richt zich vooral op de lichamelijke kant van Jezus' lijden. Maar het nedergedaald ter hel geeft aan dat Zijn lijden nog een andere kant had: de innerlijke. Niet alleen Zijn lichaam, maar ook Zijn geest en ziel hebben geleden. Denk vooral aan Getsemane waar Jezus droevig en zeer beangst wordt en zegt: "Ik ben geheel bedroefd tot de dood toe". Denk aan het kruis waar Jezus roept: "Mijn God, Mijn God, waarom verlaat Gij Mij?" Wat antwoord 44 noemt: verschrikkelijke benauwdheid, smarten, verschrikkingen en helse kwelling. Zoals in de hel is: de angst, de verschrikking dat er geen eind aan komt. De kwelling van satan: 'ik heb je, ik heb je'.

En dan letten we op één ding: dat Jezus is nedergedaald ter helle, in de godverlatenheid. Niet nedergeworpen door God, maar Zelf nedergedaald. Dat wilde Hij. Iedereen die in de hel komt zal schreeuwen: ik wil weg. Jezus wilde neerdalen, tot op de bodem. Dat is liefde, zo groot, zo diep, zo onvoorstelbaar.

1 aanvechtingen

Waarom is Jezus neergedaald ter hel? Opdat ik in mijn hoogst aanvechtingen verzekerd zij en mij ganselijk vertrooste ... Dus dat heeft te maken met troost in aanvechtingen. Maar wat zijn dat? Aanvechtingen?! Dat heeft te maken ermee dat het anders lijkt dan dat het is of gezegd is. Anders lijkt dan dat het is of gezegd is. Voorbeeld uit het gewone leven: je woont in Waarder en je moeder belooft je dat ze je met de auto naar Driebruggen zal brengen. Je stapt in en ... je moeder rijdt de Molendijk op en gaat bij de rotonde rechts af de verlengde Tureluur op. Dat klopt niet! Dat lijkt heel anders dan wat ze gezegd heeft. Dat is precies de andere kant op. Kijk, dat je moeder benzine moet

tanken of een boodschap in Papekop moet doen en je dan zo met een omweg naar Driebruggen brengt, dat weet jij niet. Jij weet en ziet alleen: we zouden naar Driebruggen gaan, maar we rijden precies de andere kant op. Het lijkt er niet op.

Dat is nou in geestelijke zin wat er aan de hand is bij aanvechtingen. God belooft in Christus, kijk maar in de vorige zondagen, dat Hij je zondigheid bedekt, dat Hij de toorn Gods wegdraagt, dat Hij het oordeel ondergaat, dat Hij de vervloeking op Zich neemt en dat Hij mij rechtvaardig verklaart, vlekkeloos ziet, in gunst aanziet, tot kind aanneemt. Dat is zo en dat belooft Hij. Maar...nou is het inherent, eigen aan het geloof en aan Gods handelen dat het heel anders lijkt.

God belooft dat je rechtvaardig bent in Christus. Hij ziet geen zonden en Hij zal je leven heiligen. Zo is het. Maar het lijkt wel heel anders: je ziet zoveel zonden bij jezelf. Ja, steeds meer. Hoe dichter je bij God komt, het Licht, hoe meer zie je in dat Licht je vlekken en smetten. Ontelbaar veel. En God belooft je leven te heiligen, maar je merkt steeds meer dat de zonden sterk zijn en je de baas zijn. Als een schroothoop. Je haalt een groot auto-onderdeel weg, maar dan zie je daaronder juist weer kleinere onderdelen liggen. Haal je er daar één van weg, dan zie je daaronder nog weer kleinere onderdelen liggen. Hoe meer je weghaalt, hoe meer je ziet. En dat zorgt voor aanvechting: want dat lijkt er toch niet op dat je rechtvaardig bent en geheiligd wordt. Dat lijkt er niet op en dan de aanvechting: is het dan eigenlijk wel waar? Kan het dan wel zo zijn? Ben je wel rechtvaardig en word je wel geheiligd? Of is het gewoon niet waar?

Nog een oorzaak van aanvechting: God belooft Zijn gunst in Christus. Zijn vriend'lijk Aangezicht. Maar: je voelt helemaal niks. Je gevoel ligt vlak en plat op de grond. Je merkt niks van vreugde en warmte. Je gebed is zo vlak en komt niet door lijkt het wel. Ja, misschien wel andersom: je voelt toorn van God. Al die zonden, al die schuld, dat is alleen maar reden tot toorn van God. Dat lijkt niet op gunst en liefde. En dan de aanvechting: is het eigenlijk wel waar? Deel je wel in Gods gunst? Zijn je zonden wel vergeven? Of is het gewoon niet waar?

Nog een oorzaak van aanvechting: God belooft dat je in Christus Zijn kind bent en deelt in Zijn Vaderlijke zorg. Maar: je maakt zoveel mee. Zoveel aan tegenspoed en erge dingen. Dat kan lichamenlijk zijn: de

ene kwaal na de andere, of een levenslange handicap. Dat kan psychisch zijn: je voelt je zo somber, zo leeggezogen, zo donker en zwaarmoedig. Dat kan sociaal zijn: al je relaties lijken stuk te gaan: je verkering gaat uit, je huwelijk staat onder spanning of is uiteen gegaan, je voelt je zo verlaten en door niemand begrepen. Dat lijkt toch niet Vaderlijke zorg voor een kind van Hem? Dat lijkt er eerder op dat Hij niet van je weet en je aan je lot overlaat. En dan de aanvechting: is het eigenlijk wel zo? Of is het gewoon niet waar? Ben je geen kind van God.

Aanvechting: omdat het niet lijkt wat het is of gezegd is. Omdat je zoveel zonden ziet en voelt. Dat is eigen aan het geloof. Want dat is nochtans! Dat ik tegen al Gods geboden heb gezondigd en er geen van gehouden heb en nog steeds tot alle boosheid geneigd ben, -1 plus -1 plus - 1 nochtans God.... = + 10. Daar zit de oorzaak van aanvechting in: God laat me mijn zonden zien en nochtans ben ik rechtvaardig in Christus. Maar ik zie juist zonden en schuld. Kijk schijn geloof heeft die aanvechting niet: want zegt dus: ik doe dit aardig goed, en daarin ben ik niet zo slecht, en die is erger dan ik, en ik ben ijveriger dan vele anderen en dus.... 1 + 1 +1 +1 = 4 Klopt. Geen aanvechting. Dat is een veeg teken.

Geloven dat is zonden zien en rechtvaardigheid geloven. Oorzaak van aanvechting. En in meerdere of mindere mate komt daar bij de kwestie van je gevoel: niks voelen of juist toorn voelen en toch delen in Gods gunst. En van je levensleiding. Dat het niet lijkt zoals het is. En je denkt: is het dan wel zo? Als ik rechtvaardig voor God was, als ik vrede met God had als ik Zijn kind was, zou het er dan niet heel ander uitzien en aan toegaan in mijn hart en leven?

Dat is een Bijbelse zaak. Denk eens aan Jozef. Een koningschap was hem beloofd, maar hij werd als slaaf naar Egypte gebracht. Dat leek er niet op. Denk eens aan Asaf in Psalm 73 kind van God, maar zijn bestraffing was er elke morgen. Denk aan Jakob bij Pni'el: God was met hem, maar vocht tegen hem en verwondde hem. Denk aan Abraham in Genesis 22 God beloofde hem nageslacht en zaligheid, maar hij moet zijn enige kind Izak gaan offeren. Blijkbaar hoort aanvechting bij Gods weg met Zijn kinderen. En lijkt het dan zo anders dan het is. Het ging naar de hemel had God gezegd, maar het lijkt wel naar de hel te gaan. En de aanvechting zegt: je hebt geen heil bij God: kijk maar naar je zonden, kijk maar naar je hart, kijk maar naar je leven....

Wat kun je dan benauwd hebben..... of...of... de duivel moet

zoveel winst op je behalen en behaald hebben dan een mens gaat denken: och ja, nou dan maar niet, dan maar geen kind van God, dan niet in zijn gunst, dan maar geen vrede met Hem..... ik leef mijn leven toch wel en het duurt mijn tijd wel.

2 vertroosting

Waarom is Jezus nedergedaald ter hel? We lezen even heel secuur: opdat ik in mijn hoogste aanvechtingen verzekerd zij.... Daar staat niet: opdat ik na mijn aanvechtingen weer verzekerd zij. Zo denk je dat meestal en hoop je dat: ja nu nu weet ik het niet, nu heb ik geen zekerheid, maar ik hoop dat als de aanvechting over is en weg is, dan ik weer zekerheid zal krijgen. Dat ik na mijn aanvechtingen weer tot zekerheid mag komen. Maar dat staat er niet: er staat: 'opdat ik in mijn aanvechtingen, mijn hoogste aanvechtingen verzekerd zij.'

Daar gaat het de duivel om met zijn aanvechtingen. Om het vertrouwen op God weg te halen en weg te nemen. Want het christenleven is als een schip. Een schip op reis naar de eeuwige haven. En in dat schip is kostbare lading aan boord: vertrouwen op God. En daar vecht de duivel tegen. Tegen dat vertrouwen op God. Daarom noemen we het ook aanvechtingen. Zit het woord vechten in. En wat probeert de duivel nou in en met aanvechtingen te bereiken? Dat dat schip zal zinken. En dat de kostbare lading overboord gaat en in de zee verdwijnt. In de zee van wanhoop en vertwijfeling. Daar is het de duivel om te doen. Wat moet een schip dan doen in de storm? Het anker uitgooien.

Dat ik verzekerd zal zijn en vertroost, ondanks mijn zonden, tegen mijn gevoel in, ondanks mijn levensleiding dat mijn Heere Jezus mij van de helse benauwdheid en pijn verlost heeft. Het anker uitwerpen in Christus lijden. Dat lijden, dat zo diep ging dat Hij is nedergedaald ter hel. Want dat betekent dat er geen toorn van God meer is. Al Gods toorn is toen op Zijn Zoon uitgewoed. Dan is die er niet meer voor mij. Hij heeft voor mij betaald en voldaan. En Hij heeft alles voldaan en betaald. Dieper dan in de hel is er niet. Dus wat er ook met mij gebeurd in mijn leven, in mijn gevoel, in mijn hart: het is geen uiting van Gods toorn.

Dat kan niet. Want stel dat ik iemand € 100,-- moe betalen. Maar mijn broer die is zo goed om dat geld voor mij te betalen. Als dan die schuldeiser een dag later bij mij komt en zegt: ik krijg nog wat van je, dan zeg ik, nee, mijn broer heeft betaald. Ja, kan wel wezen, maar dat geldt maar half, ik wil van jou ook nog wat krijgen. Dat is niet erg in

orde. Dat hoort niet. Dan is het alsof mijn broer en wat die gaf maar voor half en niet voor vol geteld wordt.

Als God nu nog toornig op mij is, dan is het alsof Hij zou zeggen: wat Mijn Zoon voor jou deed, dat telt niet voor vol, dat is maar half. Zou Hij dat doen? Zou de Vader zo met Zijn Zoon omgaan? Dat er nou toch nog wat overblijft voor mij om te moeten verzoenen? Nee! Als de Heere Jezus voor mij is neergedaald in de hel, dan is er geen toorn meer over van God voor mij. Als God dan mijn zonden laat zien, mijn gevoel geen vreugde geeft, mijn leven in duisternis laat gaan, dan is het wat anders. Geen toorn, maar opvoeding, of tuchtiging of kastijding, of oefening, of wat dan ook, maar geen uiting van toorn! Het kan wel lijken de verkeerde kant op te gaan, het kan wel lijken in de richting van Gods toorn te gaan, van de hel te gaan, maar dat is een omweg. Een omweg naar de hemel. Dat is één les in aanvechting: werp het anker uit in Christus en Zijn werk. Zijn nederdaling ter hel, er is geen toorn meer over bij God voor mij. Al voel ik dat niet, al zie steeds meer en weer zonden, al lijkt het er niet op, ik mag verzekerd zijn en mij vertroosten. Dat is geloofszekerheid. Tegen het gevoel in. Meet Gods gunst of toorn nooit af aan je gevoel of je levensloop, maar Gods gunst is af te lezen in Christus.

Ja, denkt iemand, maar er staat dan wel in het antwoord iets wat cruciaal is: dat mijn Heere Jezus Christus. En dat is nou net het punt: mijn Heere Jezus Christus. Kon ik dat maar zeggen, wist ik maar dat dat ook mij gold: dat Hij mijn Heere Jezus Christus is. Dat ook ik bij Hem welkom ben. Dan is er een tweede les in aanvechting: Christus is te vinden het Woord, in het Woord wordt Hij ons aangeboden en gegund. Dat Hij de Christus is, Die zoals de vorige zondagen zeggen: zondaren bedekt vanaf hun ontvangenis. Gods toorn draagt over de schuld. Gods oordeel draagt in het gericht. Gods vervloeking draagt aan het kruis. Sterft om de dood tot doorgang te maken. Leed en stierf om de oude mens te kruisigen en de zonden te doden in ons leven opdat ons leven Hem één dankoffer zal zijn. En deze Jezus is beschikbaar voor ieder. Het Woord zegt dat! En aanvechting wil leren vluchten in het Woord. Het Woord zegt dat zondaren welkom zijn bij Christus. Tegen mijn gevoel in. Tegen mijn zonden in: welkom bij Christus. Tegen mijn hoogste aanvechting in. Weet u wat Luther de hoogste aanvechting noemde? De gedachte van de uitverkiezing. En dat vanuit die gedachte een stem zegt: het kan niet voor jou, het is niet voor jou, je bent vast niet uitverkoren, of in elk geval je weet niet of je uitverkoren bent. Weg bij Jezus.

Opdat ik in mijn hoogste aanvechting verzekerd zij. Vanwege het Woord. Omdat het Woord zegt dat zondaren welkom zijn. Daarom is het zo tegen alles in. Weet u hoe ver dat gaat? Dat gaat zover als bij die Kananese vrouw. Die had pas aanvechting en reden van aanvechting. Zij kwam naar Jezus toe en toen zei Jezus Zelf: vrouw het si niet voor jou, Ik ben niet voor jou gekomen. Jezus zei het Zelf. Wat zal de duivel aangevochten hebben: zie je wel, ga maar weg, bekeken zaak, verloren, voor eeuwig verloren. Jezus zegt Zelf dat het niet voor jou is. Wat zal die vrouw zich afgewezen hebben gevoeld, verstoten, verlaten door Jezus Zelf. En dan... dan zegt ze niet: Heere, hoe durft U dat te zeggen. Nee, ze zegt ja Heere. Ze stuift niet op, maar buigt, en erkent dat ze geen rechten heeft. Maar ze zegt ook niet, ja Heere. Punt, dan ga ik maar weg, of dan ga ik wel weg. Nee, ze zegt, je Heere, maar... Zondaren zijn welkom bij U. Tegen alles in mag ze dat volhouden! Daaraan vasthouden. Desnoods, tegen Jezus Zelf in, in wat Hij zegt en hoe Hij zich voordoet. Vluchten in het Woord. U bent ook voor Mij beschikbare en gewillig. Tegen alles in. Dat is geloofsvertrouwen/geloofszekerheid. Middenin de aanvechting. Terwijl je gevoel en je levensleiding en je geweten het heel anders zeggen.

Kijk en dan mag je hopen en verlangen dat dat vertrouwen ook weer eens het gevoel mee krijgt. Dat God laat merken dat je leven geheiligd is, dat je echt kunt zeggen: ik verlang U te dienen en ik heb berouw over mijn zonde. Ik weet het, ik merk het. Dat God laat merken: Ik heb een vriend'lijk Aangezicht en open hart voor je: en het straalt en golft over je heen: blijdschap, vrede, vreugde. Dat God laat merken: Ik heb je tot Mijn kind aangenomen en Ik geef uitredding en de beproeving kent een einde. Dan mag je gevoelszekerheid ontvangen. Zekerheid van het geloof met de wind in de rug om zo te zeggen. Maar ook als die meewind er niet is is er zekerheid: zekerheid van het geloof puur op grond van het Woord, puur op grond van Christus. Tegen alles in.

Eén vraag rest nog wel: waarom doet God zo? Waarom is dit Gods handelwijze dat Hij zoveel aanleiding geeft aan de duivel om Zijn kinderen aan te kunnen vechten? Waarom gaat Hij voor het oog en gevoel juist de andere kant op van wat Hij zegt en belooft? Dat heeft te maken met oefening. Om het geloof te oefenen. En wat is de uiting van geloof? Gebed! En hoe gaat dat? Als het schip een beetje stil ligt. En het is windstil en er zijn geen golven? Je lijkt vrij heilig en keurig te zijn, je gevoel is rustig en kalm, je leven gaat aardig voor de wind. De zeelieden

worden slaperig en dommelen in. Het gebed wordt vlak. De schreeuw uit de diepte verstomt, het verlangen is weggeebd, de afhankelijkheid is over. Totdat...totdat de aanvechting komt. En de stormen tegen het schip aanslaan. Stormen van zonden die je ziet, van gevoel dat het af laat weten of Gods toorn voelt, van leven dat beproefd wordt. En daar is de aanvechting: is het wel echt? Ben je wel een kind van God? Je zult zien je hebt geen heil bij God. En...je gaat weer schreeuwen, je gaat verlangen, je gaat roepen, je gaat uitzien naar God. Het geloof wordt geoefend en gaat zich weer spannen en uiten. De slaperigheid is over en er wordt geroepen en geschreeuwd.

Door de aanvechtingen heen oefent God het geloof. Anders wordt het stram en slaperig. Daarom zegt Luther ergens: de grootste aanvechting is helemaal geen aanvechting te hebben. Want dat lijkt het wel alsof Hij Zich niet met je bemoeit, je niet oefenen wil.

Gemeente, zo gaat God met Zijn kinderen om. Kent u dat? Is deze hele preek een greep uit uw leven, uit uw hart? Want als dat niet zo is: wat hebben dan voor een geloof? Een schip dat nooit wordt aangevallen. Een schip waar satan niets te halen heeft, waar hij het de moeite niet van vindt om het te proberen tot zinken en brengen. Omdat er soms geen echt Godsvertrouwen in ligt...? God oefent het niet, en de duivel vindt het de moeite niet waard. Is het schip soms leeg? Nooit werkelijk op Christus geworpen? Nooit verbroken en verslagen van hart alles kwijtgeraakt? Een leeg schip dat geen toegang heeft tot de haven.

Bent u zo'n schip dat door de golven en stormen heen op weg is? En zo geoefend wordt in Christus, in het Woord, in het gebed. Opdat ik in mijn aanvechtingen verzekerd zij: we komen aan! In de haven. Waar de storm niet komt, waar de golven vlak zijn geworden. Waar ik hem zal zien van aangezicht tot aangezicht. Die mij opwacht. Die voor mij nederdaalde ter hel, om mij op te nemen in de hemel. Daar zal geen aanvechting meer zijn.

Amen